

ΑΠΟ ΤΑ ΗΡΩΪΚΑ ΜΑΣ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

(‘Η Έθνοσυνέλευσις τῆς Τροιζήνης. Σπαρταριστὰ ἀνέκδοτα. ‘Ο Κολοκοτρώνης ἀγερεύει ἀπὸ ἑνα δέντρο ! ‘Ο Γ. Σισίνης καὶ οἱ Γραμματεῖς του. ‘Ο Νικηταρᾶς φρουράρχος τῆς Βουλῆς. «Κάτσε κάτω, κυρὰ Μαντῶ !...» Καὶ ἕνας τύπαρος. Μιά φράσις πού ἐξαγριώνει τὸ Γέρο τοῦ Μωριά. ‘Η πρώτη καρέκλες, κ.λ.π.)

Οἱ σημερινοὶ ἀντιποδῶποι τοῦ ‘Εθνους συσκέπονται μέσα στὸ εὐρύχωρο μέγαρο τῆς ὁδοῦ Σταδίου, καθήμενοι σὲ ἀναπαυτικὰ πολυθρόνες καὶ φωτισμένοι ἀπὸ ἠλεκτρικοὺς γλόμπους. Ὑπῆρξε ὁμως ἐποχὴ πού οἱ ‘Ελληνες βουλευταὶ δὲν ἐγνώριζαν τέτοιες πολυθρόνες καὶ συζητοῦσαν στὸ ὑπαίθρο, ὅπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι προγόνοι τους στὸν ‘Αρειο Πάγο.

Στὸ ὑπαίθρο συνήλθε καὶ ἡ ‘Εθνικὴ Συνέλευσις πού συγκροτήθηκε στὴν Τροιζήνα στὰ 1827. Συνέβησαν τότε πολὺ περίεργα πράγματα : ‘Ενα περιβόλι τῆς Τροιζήνης μετασκευάστηκε σὲ βουλευτήριον, μὲ τρόπο ἐντελῶς πρωτότυπο. Ἀπλούστατα, οἱ στρατιῶτες μετέφεραν στὸ περιβόλι αὐτὸ λίγα δοκάρια καὶ ἐσχημάτισαν τὴν... αἰθούσα τῶν συνεδριάσεων ! Στὴ μέση ἦσαν μιὰ ἀνθισμένη λεμονιά καὶ αὐτὴ ἀντιπροσώπευε τὸ... Προεδρεῖο ! Κάτω ἀπὸ τοὺς κλάδους τῆς λεμονιάς, στηριζόμενος στὸν κορμὸ τῆς καθόταν ἐλάνω σ’ ἑνα σκαμνὶ ὁ Γεώργιος Σισίνης γηραιὸς Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, μὲ τὸ φεσάκι του καὶ τὴν ἀρχοντικὰ του γούνα. Γύρω τὰ δοκάρια ἦσαν τοποθετημένα τετραγωνικῶς καὶ χρησίμευαν γιὰ ἐδῶλια τῶν πληρεξουσίων, ἐκτὸς τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀνακαλύψει καταλλήλοτερον κάθισμα... μιὰ ἄλλη λεμονιά, δεξιὰ τῆς πρώτης. Τὸ δέντρο αὐτὸ ἦταν ἐγκαλωτὸ, καὶ ὁ γέρο πληρεξούσιος σκαρφάλωνε ἀπάνω μὲ εὐκίνησιμα παιδιοῦ, καθότανε στὴ διχάλα πού ἐσχημάτιζαν οἱ κλώνοι καὶ ἔτσι, ψηλότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους παρακολουθοῦσε τὴς συνεδριάσεις, κουνώντας τὰ πόδια του. Καμμιά φορὰ ὁ νικητὴς τοῦ Δράμαλης ἐμπηγε τὴ βουερὴ φωνὴ του :

— ‘Ακούστε, ὁρὲ νὰ σᾶς πῶ τώρα καὶ γὰρ !...

Καὶ τότε ὅλα τὰ κεφάλια σηκώνονταν πρὸς τὴ λεμονιά, γιὰ ν’ ἀκούσουν τὴ δημηγορίαν τοῦ Γέιου τοῦ Μωριά, πού ἤξερε νὰ αἰχμαλωτίζῃ τίς ψυχὰς μὲ τὸ λόγο του.

Τὸ Προεδρεῖο ἐσυμπληρώνετο ἀπὸ ἕνα χοντροειδέστατο τραπέζι μὲ σανίδια ἀπλάνιστα, πού ἐπάνω του γυάλιζε ἕνα κουδούνι. Δεξιὰ, καθότανε κατὰ γῆς σταυροπόδι ὁ γραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως, φυλλομετρώντας καὶ μουντζουρώνοντας χαρτιά. ‘Ενας ἄλλος γραμματεὺς στεκόταν ὀρθὸς ἀριστερά, διαβάζοντας τὰ πρακτικά καὶ τίς ἀτέλειωτες ἀναφορὰς τῶν ἀγωνιστῶν πού ζητοῦσαν ὅλοι σύνταξι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι.

Οἱ πληρεξούσιοι φοροῦσαν ‘Ελληνικὰς ἐνδυμασίας οἱ περισσότεροι. Ἄλλοι φουστάνελλες, ἄλλοι βράκες, ἄλλοι τσουμπέδες ἢ καπότες. Λίγοι φοροῦσαν εὐρωπαϊκά, ὅπως ὁ Σπυρίδων Τρικοῦπης ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ὁ Νέγρης, ὁ Γεννάδιος καὶ μερικοὶ ἄλλοι.

Ἀκρατῆριον ὑπῆρχε καὶ τότε, ὅχι ὁμως τόσο θορυβώδες, ὅσο τὸ σημερινόν. Δὲν ἐδοκιμαζάν με χειροκροτήματα τίς ἀγορεύσεις τῶν ρητόρων, ἀλλ’ οὔτε καὶ ἀπεδοκίμαζαν, γιὰτι χρὴ φρουράρχου τῆς Συνελεύσεως ἐκτελοῦσε, ποῖος νομίζετε ; ‘Ο Νικηταρᾶς ὁ Τουρκοφάγος, μὲ τίς ἀγριὰς ματιὰς καὶ τίς τεράστιες μουστάκες ! Αὐτὸς καὶ τὰ παλλήλια του — ἡ φρουρὰ τῆς Συνελεύσεως ! — ἦταν ἐκεῖ, ἔτοιμοι νὰ ἐπιβάλλουν τὴν τάξι.

Κάποτε ὁ Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γένους καὶ πληρεξούσιος Γ. Γεννάδιος, δημοκράτης ἀδυσώπητος, ὤμιλῃσε ἐναντίον τοῦ τίτλου ‘Ε κ λ α μ π ρ ὁ τ α ο ς πού ὑπεδίδετο ἐπισήμως σὲ μερικοὺς ἀνδρας τοῦ ‘Αγῶνος.

— Οὐτε ὁ Μαυροκορδάτος, εἶπε, οὔτε ὁ Κουντουριώτης, οὔτε ὁ Κωλέτης εἶνε πυγολαμπίδες γιὰ νὰ λάμπουν καὶ νὰ δικαιολογοῦν ἕναν τέτοιο τίτλο !...

Τότε οἱ ἀκρατεῖς δὲν κρατήθηκαν νὰ φάναξαν :

— Μπράβο ! Μπράβο ! Καλὰ τὰ λές, Δάσκαλε !... Πές τους καὶ ἄλλα !...

Ἀκόμη καὶ αὐτοὶ οἱ στρατιῶται τῆς φρουρᾶς ἐξητωκραύγαζαν τὴν ἀγόρευσι τοῦ Γενναδίου, ὁ ὁποῖος διεμήνευε τὴ γενικὴν ἀγανάκτησι ἐναντίον τοῦ τίτλου πού δημιουργοῦσε ἐξαιρέσεις. Καὶ ὅταν ἐλθῇσε ἡ Συνεδρίασις, ἐμαζεύτηκαν γύρω του καὶ ἐπροθυμοποιούντο ποῖος πρῶτος νὰ τοῦ προσφέρῃ καφέ καὶ ναργιλέ !

Στὴν ‘Εθνοσυνέλευσι τῆς Τροιζήνης φάνηκε καὶ ἡ πρώτη γυναίκα νὰ παρακολουθῇ πολιτικὰ συζητήσεις. Ἦταν ἡ ὥραία Μαντῶ Μαυρογένους, ἡ γνωστὴ Μυκονιάτισσα Μαντῶ, τῆς ὁποίας

μιὰ θαυμασία προσωπογραφία τῆς ἐποχῆς πού τὴν παριστάνει μ’ ἕνα κόκκινο ρόδο στὰ μαλλιά, σώζεται στὸ ‘Εθνολογικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν.

Ἡ ἀντιστράτηγος Μαντῶ — γιὰτι ἔφερε τὸ βαθμὸ αὐτὸ — φοροῦσε μύθη τουαλέτα μὲ χρυσὰ σειρήνια καὶ «πέτασσαν εὐρωπαϊκὸν» (ὅπως ὠνόμαζαν οἱ λογιώτατοι τὸ γυναικεῖο καπέλλο). Οἱ σύγχρονοί της ὅμως τὴν ἐκοροῖδεναν, ὅτι τάχα τὸ καπέλλο τῆς, δὲν ἦταν τῆς τελευταίας μόδας. Ἡ Μαντῶ Μαυρογένους, ἀφού ἐπούλησε τὰ κτήματα πού εἶχε στὴ Μύκονο, ἀγωνίστηκε στὶς διάφορες μάχες, ἔσοκώθηκε ὅμως μὲ τὸν Ἀρχιστράτηγον Ὑψηλάντη καὶ εἶχε ὑποβάλει στὴ Συνέλευσι μιὰ δριμυτάτη ἀναφορὰ ἐναντίον του. Γιὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς αὐτῆς παρακολουθοῦσε πάντοτε τίς ἐργασίας τοῦ ‘Εθνικοῦ Συνεδρίου καὶ μὲ χειρονομίες καὶ νοήματα στὸν Πρόεδρο, ζητοῦσε νὰ διαβιβασθῇ ἡ ἀναφορὰ τῆς. ‘Ο φρόνιμος ὁμως γέρο Σισίνης ἀπέφευγε νὰ τὸ κάνῃ, ἡ Μαντῶ κόντευε νὰ χάσῃ τὴν ὑπομονὴν τῆς καὶ ὀρθία ζητοῦσε νὰ μιλήσῃ. Τότε ἀκούστηκε ἀγορευτὴ ἡ κραυγὴ τοῦ φρουράρχου Νικηταρᾶ :

— Κάτσε κάτω, κυρὰ Μαντῶ ! Κάτσε κάτω !...

Καὶ ὁ «πέτασος» ἐξάρωσε στὴ θέσι του.

Ἡ ἀναφορὰ δὲν ἐδιαβάστηκε ποτέ.

‘Ο Πρόεδρος τοῦ ὑπαιθρίου ἐκείνου βουλευτηρίου — τοῦ ὁποῖου τ’ ἀραίᾳ δέντρα δὲν μποροῦσαν νὰ προστατέψουν ἐπαρκῶς τοὺς πληρεξουσίους ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὴ βροχὴ — ἀποτελοῦσε σεβαστὴ καὶ ἐξαιρετικὴ Ἑλληνικὴ φυσιογνωμία. ‘Ο Γεώργιος Σισίνης κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἠλεία, εἶχε σπουδάσει τὴν Ἱατρικὴν στὸ Ἰταλικὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παριῆς. Ἦταν ἀλόγονος κοτταμπασικῆς οἰκογενείας, ἀλλ’ ἡ μόρφωσις τοῦ εἶχε ἀφαιρέσει τὴ συνθητικὴν στοὺς κοτταμπασίδες ὑπεροφίαν. Ἦταν ἕνας ἡμερος φιλοσοφικὸς χαρακτῆρας. Ἐρχότανε πάντα βιαστικὸς στὴ Συνέλευσι, καὶ ἀμέσως, μὲ τὸ κουδούνι ἐκήρυττε τὴν ἐναρετὴ τῆς συνεδριάσεως.

Βῆμα, ἐννοεῖται, δὲν ὑπῆρχε. Οἱ πληρεξούσιοι μιλοῦσαν ἀπὸ τὴ θέσι τους. Ἀσπρονόητες ὅμως συχνὰ τὴν ἵσχυι τοῦ Προέδρου δὲν ἀπυθύνοντο σ’ αὐτόν, ἀλλ’ ἐπῆσαν μεταξὺ τους διαλογικὰς συζητήσεις καὶ ἐπειδὴ ἦταν θερμόαιμοι δὲν ἤξεραν δὲ καὶ καμμιά συζητητικὴ μέθοδο, συχνὰ οἱ σεβαστοὶ ἄντρες ἐπιάνονταν μεταξὺ τους καὶ συλλοβρίζε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ! Τότε ὁ Σισίνης ἐπῆνε τὸ κουδούνι μὲ τὸ δεξιὸ χεῖρ, ἐκουδούνιζε δαιμονιωδῶς, ἐφάναζε χωρὶς ν’ ἀκουσθῇ καὶ ἐπειδὴ ἡ τάξι δὲν ἐπεβάλετο ὁ Σισίνης ἄρπαζε ἕνα ὁποῖο δῆποτε ἐγγράφο, ἀπὸ τὸ σωρὸ πού εἶχε μπροστά του, καὶ τὸ ἔδινε στὸ Γραμματεῖα νὰ διαβάσῃ, δίνοντας του συγχρόνως καὶ μιὰ γροθιά στὸ στήθος !... ‘Ετοὶ οἱ καυατζήδες ἡσύχαζαν γιὰ ν’ ἀκούσουν τὸ ἐγγράφο.

Ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν γινόταν ἀπὸ τὸ γραμματεῖα Νικόλαο Δραγούμη στὸ σπίτι του. Φτωχὸς καὶ αὐτὸς, ὅπως οἱ ἄλλοι κατοικοῦσε σὲ μιὰ καλύβα, κοιμότανε κατὰ γῆς σ’ ἕνα χλιοτροπηνέο κίλιμ καὶ σηκώνεταν πολὺ πρωὶ γιὰ νὰ ἐπαρκέσῃ στὰ καθήκοντά του. Ρουφροῦσε ἕνα ποτηράκι ρακί, ἀναβε τὸ τσιμπούκι του, καὶ καθήμενος διπλοπόδι, ἐγγραφε ἐπάνω στὸ γόνάτο του τὰ πρακτικά τῆς ‘Εθνικῆς ἐκείνης Συνελεύσεως, ἡ ὁποία ἐβραζε τίς βάσεις τοῦ νεαροῦ ‘Ελληνικοῦ Κράτους !...

Τότε φάνηκε καὶ ἕνας περίεργος κοινοβουλευτικὸς τύπος, πληρεξούσιος ἐκ Λεβαδείας, τοῦ ὁποῖου δυστυχῶς δὲν διεσώθη τὸ ὄνομα. Ἐπειδὴ ὅλοι τότε ζητοῦσαν Σύνταγμα, κανεῖς ὅμως ἀπὸ τοὺς μορφωμένους τῆς Συνελεύσεως δὲν ἀνελάμβανε νὰ τὸ συντάξῃ, ὁ πληρεξούσιος Λεβαδείας «ἀ δ α ἡ ς καὶ τ ἡ ς Ἀ λ β α ν ι κ ἡ ς» εἶχε γεμάτες τίς τσέπες του ἀπὸ ἐπιτεταμένα σχέδια πελιτευμάτων καὶ κανονισμῶν διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν καὶ τὰ ἔδειχνε δέκα τοῦλάχιστον φορὲς σὲ κάθε συνεδρίασι, χωρὶς ὅμως νὰ τοῦ δίνουν σημασία. Τέλος, ἔχασε τὴν ὑπομονὴν του, ἔξοικισε τὰ χαρτιά του σὲ κομμάτια, τὰ πέταξε στὸ τραπέζι τοῦ Προέδρου καὶ ἐφυγε θυμωμένος, γιὰ νὰ μὴν ξαναφανῇ στὴ Συνέλευσι.

Μιὰ μέρα συνέβη τὸ ἀκόλουθο σπαρταριστὸ ἐπεισόδιον : Γινότανε μεγάλῃ συζήτηση γιὰ τὸ κείμενο ἐνὸς ψηφίσματος. Συζητοῦσαν ἂν πρέπει ἢ ὄχι ν’ ἀποκοπῇ ἡ φράσις «ἐ ν α ὁ ὁ

KART - ΠΟΣΤΑΛ

Ντεν. Κουτσογιαρνόπουλον. Τὸ ποιήμα σας χωρίς δικαίωμα κρίσεως καὶ συνεπώς... Φώτον. Α. Α. μ. η. γ. Τὸ ποιήμα σας «Στὸν Ἑρώτα» ὄχι ἐπιτυχές. Ἰδοὺ τὸ α' τετραστιχό :

Γαλήνη. Ἡ θάλασσα φιλεῖ
γλυκὰ τὸ ἀκρογιαλὶ
εἶνε φίλῃ ἐρωτικῶ

τῆς θάλασσας καὶ τᾶμμου
χιονοκοντούμενα βότσαλα
βαθεῖς ἴμνους σκορπάνε.

Α. η. μ. Κόντογλου. Καλάμας. Θὰ σὰς ἀπαντήσω. Ἐκτός γὰν χάθηκε τὸ γράμμα σας στὸ ταχυδρομεῖο. Ντίνα. Κ. ρ. ο. μ. ε. λ. η. Μήλον. Τὰ ποιήματά σας ποὺ κοινὰ. Ἐντελὸς προνόημα. Μαθὰν ποίησιν. Ἰκαίωμα κρίσεως διηγημάτων δοχ. δ. Ὑβρον. Θέμιτι. Κάϊρον. Σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς ἐκδόσεις. Μὰ εἶνε λιγὰ ἀνεγνώστους. Μάθετε πρῶτα τὰ ζωγραφίζετε καλὰ. Γ. Τ. ο. α. λ. ι. κ. η. γ. Ἐν τῶν ἀσέτων θὰ δημοσιεύσῃν τὰ καλλίτερα. Εὐχαριστοῦμεν. Θ. η. σ. ε. α. Τὸ διηγηματάκι σας χωρίς δικαίωμα κρίσεως. Μὰ γιατί ξεχνάτε τὴν μικροποροσίαν σας αὐτή; Α. Γ. Α. ν. δ. ρ. ε. α. δ. η. ν. Κάϊρον. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὸ «Μπουκέτο» τίς ποσὶς γρόνια τώρα εἶνε τὸ μοναδικὸ ἐντυφίμα πάσης ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Τὸ ποιήμα αὐτὸ τοῦ Σεμὲ ἔχει δημοσιευθῇ στὸ «Μπουκέτο». Θὰ δημοσιευθῇ ὅμως ἡ μετάφρασίς τοῦ Ἑμμαν. Νουπάρ. Ν. α. ξ. ο. υ. ν. τ. ι. α. ρ. Μὰς γράφετε :

«Δὲν τοῖμ ποτὲ νὰ εἶπω ὅτι εἶμαι εἰς ἐκ τῶν καλλιτέρων Ἀρμενίων ποιητῶν, ἀλλὰ ὡς νέος τὴν ἡλικίαν, γράφω ἀρετὰ καλὰ ἱστορικά καὶ ποιητικά ἄρθρα εἰς πολλὰς Ἀρμενικὰς καὶ ἐνίας Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας κ.λ.π.»

Μὲ τὸ νὰ γράφετε ἄρθρα εἰς Ἀρμενικὰς ἐφημερίδας δὲν θὰ πῇ, φίλε κύριε, πὺς ἐπιτυγχάνετε καὶ σὺν σίχον. Γιατί π. γ. οὔτε τὸ πρῶτο ποίημά σας οὔτε τὸ σημερινὸ εἶνε ἐπιτυχῆ. ἔχει ἀκάνθας ἢ ποίησις κ. Νουπάρ Ναζουτσί. Μὴ θυμῶντε λοιπὸν μαζί μας. Γ. κ. ρ. ε. κ. ο. Τὸ ποιηματάκι σας «Μύθος» ὄχι δημοσιεύσιμο. Λέγναι ἐν τοῖσις πὺς θὰ γράφατε καλὸς στίχους. Θ. ε. μ. ι. σ. ο. κ. λ. η. γ. Χ. α. ρ. ι. λ. α. ο. υ. Βόλον. Νεαρές κύριε... Ἐπειδὴ ἡ ἐπιστολὴ μὲ τὸ ποιήμα σας ἐγίθη στὸ ταχυδρομεῖο ἢ ἐπειδὴ σὰς γράψαμε ἀργὰ κάπως προτιζόντες ν' ἀπαντήσωμε ὅς οἱ δὲν μὲ τὴν σειράν, μὰς στέλνεται σήμερον τὸν... κεραυτὸν εἰς φάκελλον... μὴ εὐθὺς κεκλεισμένον καὶ μὰς λέει ὅτι... ἀναγκαστήσατε, ὅτι πάμπαν ν' ἀγοράζετε τὸ «Μπουκέτο», σὲς καὶ πλείστοι φίλοι σας κ' ὅτι ἀγοράζετε πλέον τὸ περιοδικὸν τὰδε... Ἡμεῖς κύριε

τῇ. Ὁ Κολοκοτρώνης, μὴ ἐννοήσας περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ παρεξηγήσας τὴν φράσιν, πηδᾷ κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο του ἐξαιρωμένος καὶ φωνάζει :

— Τί λέτε, μαρὲ; Ποιανὸν θὰ κόψετε τὸ ἔνα αὐτὸ;... Τί εἶν' αὐτὰ, μαρὲ; Αὐτὰ τὰ κάνουν οἱ Τούρκοι! Γιὰ τοῦτο τόνε ξεσκαβώσαμε τὸν τόπο; Γιὰ νὰ κόβουμε τ' αὐτὰ τοῦ κόσμου;!

Τρομάξαν νὰ πείσουν τὸν φιλικὸν ἀνταγωνιστὴν, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο ν' ἀκρωτηριασθῇ ἄνθρωπος, ἀλλὰ... τὸ κείμενον ἔνος ψηφίσματος. Καὶ μόνον τότε ὁ Κολοκοτρώνης δέχτηκε νὰ ξαναγραφῇ στὴν ἔδρα του, δηλαδὴ... στὸ δέντρο του.

Προτοῦ ἡ Συνέλευσις συγκαλεσθῇ στὴν Τριεθνή, εἶχε τὴν ἔδρα τῆς στῆν Ἑρμιόνη. Ἐκεῖ ἡ συνεδρίασις γινόνταν τοῦλάχιστον μέσα σὲ αἶθουσα, ἢ ὅπου ὅμως δὲν εἶχε καθίσματα καὶ οἱ πληρεξούσιοι ἤσαν ἀναγκασμένοι νὰ κάθωνται σταυροπότ' ὥρες πολλὰς. Ἐπὶ τὰ πόδια τους ἐμοῦδιαζαν καὶ ὅταν ἐρχότανε ἡ σειρά τους νὰ μιλήσουν κ' ἔπρεπε νὰ σηκωθοῦν ὀρθοί, μὲ κόπο τὸ καθίστανονταν. Ἀκούγε τότε κανεὶς ἐκεῖνον ποῦ ἐπρόκειτο ν' ἀγορεύσῃ νὰ λέρ' αὐτὸν πλανά του :

— Ἀχ, μούδιασα! Πάσε με, ὦρὲ Μήτρο, νὰ σηκωθῶ! Καὶ ὁ ἄλλος τὸν βοηθοῦσε πλάνοντας τὸν ἀπὸ τὶς μασητάλες.

Ἡ πρώτης παρέκκλις ἤρθαν ἀργότερα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς ἔφρασε ὁ Καποδίστριας στὸ Ναύπλιο.

Ὁ ἱστορικός

δὲν βιάζουμε κανένα. Τὸ «Μπουκέτο» ἔχει τόσους φανατικούς ἀναγνώστους ὅστε νὰ μὴ τὸ ἐνοχλοῦν οἱ παράλογοι θυμοὶ μερικῶν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀγοραστῶν του. Γιατί μὰς ἀπειλῆτε; Ἐφαντασθήκατε διὰ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς σας θὰ ἐκλείναμε τὸ «Μπουκέτο» καὶ θὰ ἐπέτρεπα ἀπὸ τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως; Ὅσο γιὰ τὸ περιοδικό, μὲ τὸ ὅποιο ἀνικαταστήσατε τὸ «Μπουκέτο», σὰς λέμε τοῦτο : Ὅτι οὔτε ἐφθασε, οὔτε θὰ φθάσῃ ποτε τὸ «Μπουκέτο» στὴν ἔλθον, στὴν ὁδοῦσά του, στὴν πρωτοπεία του, στὴν γὰρ του... Γιὰ τὸ «Μπουκέτο» θὰ μπορούσαμε νὰ ποῖμε ἐκεῖνο ποῦ λέει κ' ὁ κ. Σενόπουλος γιὰ τὸν ἑαυτὸ του : «Ἰσχύς μου ἡ ἀγάπη τοῦ κοινού»! Ἀγγελοῦ Ν. Πάπ. Τὰ «Ἐπιγράμματα» ὄχι ἐπιτυχῆ, πολλὰ βασιστικά καὶ χωρὶς δικαίωμα κρίσεως. Πάρον Β. Φωτ. ο. π. ο. λ. ο. ν. Ἐκ τῶν ποιημάτων σας καλὸ τὸ «Ἀπ' τὸ πέλασμα τῆς ζωῆς μου», τὸ ὅποῖον καὶ δημοσιεύουμε ἐδῶ :

Παλῆας ἀγάπης γράμματα μισοκιτρινασμένα
πόσο πονάει μου ἡ ψυχὴ τώρα ποῦ σὰς κυττάζω
μὲς τὲς γλυκὲς λεξιτῆρες σας ἂν καὶ ἀνυποβόητα
βρίσκω καὶ πάλι τὴν παλῆα ζωὴν σὰς διαβάζω.

Ἀπομεινάρια ἀτίμητα, μπουκέτα μαρμαρένια
μονάχα σὲς φυλάξατε τὴν πρώτην μεροῦδιάν σας
κ' ἂν τὰ γλυκὰ σας χρώματα εἶνε ἐξωφωσμένα
κρύβετε μὲς τὰ βάθη σας τὴ φλόγα τὴν παλῆάν σας.

Κρυμμένα ἴσως γιὰ καιρὸ θὰ μείνεται ἀκόμα
λησμονημένα σὰν καὶ μὲ στὴν φτωχοκαμάρα μου
κ' ὅταν τοῦ χάρου ἀγγιγνῇ κλείσιθ τὰ βλέφαρά μου
θὰ σὰς πετάξουν καὶ σὰς ὅπως καὶ μὲ στὸ χῶμα.

Κ. ω. γ. Βύσρια ν. Ἀγρίον. Λέγναι θὰ σὰς στείλωμε διὰ τυπώσασιν. Ἡ φωτογραφία θὰ δημοσιεύηται στὴν «Οἰκονείαν», ἐκτός ἂν ἦταν θαμπή. Στέλνεται φωτογραφίαις καθαρές, μὲ γκροῦν κτλ. Σὰς παρακαλοῦμεν μάλιστα. Καλὴ. Καρ. Καλλιθέαν. Τὸ διηγηματάκι σας χωρίς δικαίωμα κρίσεως. Μὰ γιατί; Γιατί; Μα γὰρ Π. α. π. α. γ. α. τ. ζ. η. Τὸ ἄρθρον σας γιὰ τὸν Φλαμαζιὸν θὰ δημοσιευθῇ στὴν «Οἰκονείαν» προσεχῶς. Ν. Π. α. π. α. π. ε. ο. κ. λ. η. γ. Ἀλεξανδρουπόλιν. Τὸ διηγηματάκι σας θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ. Νόθητε νὰ σὰς γνωρίσουμε. Α. ι. ο. ν. Α. Κ. ο. ρ. τ. ο. λ. ε. ι. α. ν. Κρέσταναν. Τὸ ποιηματάκι σας ὄχι τόσο ἐπιτυχές. Γράφετε μὲ προσοχή. Τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σας τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ :

«Τὸ περιοδικό σας, μπορῶ νὰ πῶ, εἶνε κείμενον ποῦ εὐκόλως ἀνακουφίζει καὶ μεταβάλλει τὴν μελαγχολίαν μου. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ σὰς κολακεύσω μπορῶ νὰ σὰς βεβαιώσω ὅτι στὴν περιφέρειάν μας τὸ «Μπουκέτο» ἔχει τὴν πρώτην κυκλοφορίαν καὶ αὐτὸ εἶνε εὐχάριστο, τόσο γιὰ σὰς, γιατί σὰς δίνει μὴ ἱκανοποίησι γιὰ τοὺς τόσους σας κόπους καὶ γιὰ μὰς ποῦ θὰ μπορούμε παντοῦν νὰ τῶχουμε ἀχώριστο σύντροφό μας.

Ἐἶνε ἀδύνατον νὰ σὰς παραστήσω τὴν λαχτάραν μου μέχρις ὅτου πάρω τὸ ἀγαπητὸ μου «Μπουκέτο» στὰ χεῖρά μου».

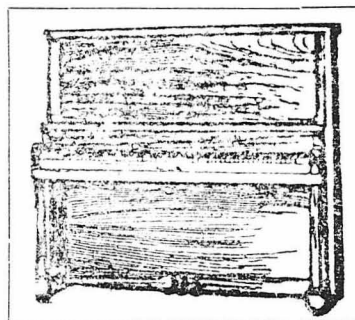
Κ. Γ. Ἡ μετάφρασίς σας θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ. Σὰς εὐχαριστοῦμε. Θ. Β. ο. ν. λ. Κομοτηνῇ. Τί νὰ σὰς ποῖμε... Τα ποιήματά σας, ἀσυνήθως, δὲν εἶνε δημοσιεύσιμα. Τοῖς λέει τὸ μέτρο, ὁ θυμὸς, ἢ στοιχειώδης στοιχογραφικὴ τέχνη. Ριμάτετε, π. γ. τὸ «Θλίψεις» μὲ τό... «οκνεῖς». Ἰδοὺ, ἀπὸ δεῖξιν ἕνα ἐξοστικό σας :

Χαμένης ἀγάπης ὁ πόνος εἶνε
ἡ μεγαλύτερη δυστυχία
γιατ' ἀφοῦ νοιώσῃς στὴ γῇ
τὴ μεγαλύτερη εὐτυχία
τὴ περὶ μεγάλην στόν κόσμο
μέσα σὲ ὄβυσσον πέφτεις βα-
[χουρά
[θεῖα.

Ἐν ἑορτῇ δικαίου... Μελε-
τήται, πρὸ πάντων μελετήται
ποιοῦντες ποητάς μας... Σ. ε. λ. ο. ν. Σ. ο. ν. λ. α. γ. δ. ο. π. ο. ι. λ. ο. ν. Ἀνακτά. Περσέων... Ὅτι ἐκείνη μοῦρη, οὔτε δημοσιεύσιμη ποιεῖται αἱ σά-
[χουρά
[της.

PIANA PULLMAN

Μὴν ἐκλέγετε τὸ πιάνο σας, χωρὶς νὰ ἔχετε ἐξετάσει τὰ πιάνα PULLMAN. Ἡ ἀπόκτησις ενός

πιάνου PULLMAN σὰς ἐξασφαλίζει ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΗΝ, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως δαπάνης ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΗΝ. Συγκρίντε ἀμερολήπτως. Με-

γάλκι εὐκολίζει πληρωμῇ. Κατάλογοι δωρεάν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ STARR

12—Στοὰ Ἀρσενείου—12